

I N N E N R I K S.

Efter mordene på Salvesen og Aubert blev generaloberst von Falkenhorst tilstillet følgende brev, som vi gjengir i sin helhet:

An Wehrmachtsbefehlshaber in Norwegen,
Herr Generalfeldmarschall Falkenhorst.

Wir erlauben uns, Sie auf folgendes Verhältnis aufmerksam zu machen.

Zwei Norweger, Herr Kristian Aubert und Herr Thor Salvesen sind in Möllergaten Gefangnis gestorben. Die Familien der beiden Häftlinge bekamen von Sicherheitspolizei die Mitteilung, dass die Häftlinge an innere Verblutung und Atembeschwerde gestorben waren. Wir, die die Häftlinge sehr gut kennen, wissen dass die beiden Herren von unseren stärksten Sportsleuten waren, und dass sie vor Arrestation überhaupt nicht krank waren. Die Häftlinge sind von Sicherheitspolizei zum Tode geschlagen.

Wir machen Sie auf dieses Verhältnis auch aufmerksam, da wir überzeugt sind, dass Sie als Wehrmachtsbefehlshaber in Norwegen nichts davon wissen, da ein solches Ereignis sonst nicht geschehen war. Wir wissen auch, dass dies nicht den Richtlinien, die von der Wehrmacht aufgesetzt sind, entsprechen.

Wir bitten Sie, die Sache gefälligst durchzuprüfen, damit solche unmenschliche Vornehmen nicht zukünftig geschehen. Wir bedauern, dass wir wegen der jetzigen Verhältnisse diesen Brief nicht unterschreiben können, wir hoffen aber, dass Sie dies verstehen wollen.

Das ganze Volk Norwegens ausschliesslich der ganz kleinen Quisling-Bewegung, ist ja mit Deutschland im Krieg, und Unübereinstimmungen kommen deshalb selbstverständlich vor.

Oslo, den 23. februar 1942.

Vi vet ikke om brevet er nådd frem. Men vi kjenner fra før de skarpe motsetninger mellom de tyske officerer og gestapo-folkene, og vi tror at Falkenhorst som representant for den gamle officerstypen i Tyskland i det minste vil ta avstand fra likefremme sadist-mord. Men vi - og antagelig også de som sendte brevet - har ikke overdrevne forhåbninger. Vi vet hvordan tyskerne er.

IV
Vi gjengir følgende brev:

Oslo, den 11. februar 1942.
Ths. Heftyesgt. 64 C.

Til Justisdepartementet,

Jeg finner det å være min pliktsamvittighetsplikt å uttale følgende: Da Vidkun Quislings regjeringsdannelse har funnet sted på en tid da landet er okkupert av den tyske hærmakt, og altså på en tid da

den lovmessige makt i landet faktisk er gått over til okkuperanten (jfr. Haagerkonvensjonen, landkrigsreglementets artikkel 43), kan Quislings regjering hverken faktisk eller rettslig ha noen annen myndighet enn den som okkuperanten overlater til den, og den kan ikke så lenge krigen varer regnes som en norsk nasjonal riksregjering. Quislings regjering er derfor så lenge krigen varer i like stor utstrækning som den tyske okkupasjonsmakt forpliktet til under sin maktutøvelse å "respektere de lover som gjelder i landet, nedmindre der foreligger absolutte hindringer derfor." (Landkrigsreglementet art. 13) Forbudet i landkrigsreglementet art. 45 mot å tvinge befolkningen på et okkupert område til å avlegge ed til den fiendtlige makt må efter sin mening av samme grunn ha tilsvarende anvendelse i forholdet mellem befolkningen i Norge og Quisling.

Jeg har skrevet dette brev uten å samråde meg med noensomhelst, men jeg er ikke i tvil om at det syn på de folkerettslige spørsmål som jeg har gitt uttrykk for deles av alle mine kolleger.

E r b ø d i g s t
Thomas Bonnevie (Sign)

Dette rolige, saklige brev fra den høit ansette jurist medførte naturligvis at han umiddelbart blev arrestert. La brevet og Bonnevies modige handling bli så kjent som mulig.

Terboven har vært på Gausdal og feriert, og han fant da høve til å utøve ondskap selv i ferien. Nogen nordmenn reiste sig nemlig og forlot selskapslokalene da han gjorde sin entré, og dette gikk den lettformærkede herres ære altfor nær. Han lot dem naturligvis arrestere, og transportere til Oslo. Nu sitter nordmennene på Grini. Dares navn er: Pinar Thiss Svensen, Meidell Svensen, Odd Westeng Johansen, Ragnar Johannesen og Rogge.

Det er sannsynlig at Tancred Ibsen kommer til å avløse Leif Sinding som sjef for statens filmdirektorat. Sinding er så sterkt optatt med sine egne filmer, sine filmreklamer (det gamle på Jar og det nye ved Sornsvatn), sine filmutleiseføder (Merkur og Efi) og sine manuskripter at han trenger hjelp. Ansettelsen av Schibbye som kinodirektør passet Sinding svært dårlig, han hadde arbeidet for en av sine egne, men denne gangen satte Klaus Hansen sin vilje igjennem. Striden mellem Klaus Hansen og Sinding er dermed i full gang. Schibbye hadde en svart dag som kinodirektør den 17. februar - alle kinoene stod jo nemlig så godt som tomme.

Alfred Maurstad skriver nå på et filmmanuskript sammen med Finn Bøe efter skuespill av Bøe og nazisten Schibbye. Alfred Maurstad står for det norske filmpublikum som norsk tvers igjennem, hans Gjest Baardsen-vise blev sunget under felttoget i Norge som en fengende kampsang, av tusenvis av norske frivillige soldater. Er det materielle fordeler som får ham til å bli stående innenfor filmen? For man må huske på at all "norsk" film er nazifilm idag, under Sinding, Ibsen, Schibbye og oversjefen Gulbrand Lunde's regime. Vi gjentar det: all "norsk" film er nazifilm idag. At skuespillere kan tvinges til å optre, forstår vi, - men at de gjør det frivillig og med glede, det hverken kan vi eller

vil vi forstå. Maurstad er derfor en sørgelig skuffelse. Det forundrer oss også at Finn Bøe, som i sin tid var svært så norsk, kan bekvemme sig til å samarbeide med nazistene. Er det igjen den økonomiske meningen som spiller inn?

I forbindelse med dette understreker vi at kinostreiken fremdeles står ved makt når det gjelder tyske og norske filmer klart lagt nazist-filmer. Den er ikke ophøvet, fordi det ikke finnes en eneste rimelig og fornuftig grunn til at den skulde være det. Tvert om får både norske og tyske filmer stadig mere karakter av propaganda, som altså prøves lurt inn og listet inn på publikum. Det plus den kjennsigjering at det bare sitter nazister i norsk og tysk films ledelse, nazister som profiterer av et godtroende publikum, skulde være nok til å tilsi enhver norsk mann og kvinne at de ikke støttet de norsk-tyske nazifilmene ved å gå på kino.

Onsdag 18. februar utbrøt det brand i nordisk aluminiumsfabrikk. Fabrikken forarbeider deler til flyindustrien i Tyskland.

✓ Lærerne står fast, deres holdning er et eksempel for andre. Professorene og deцентene er gått meddem. Bispene og domprostene tok sin avskjed samtidig med at Berggrav fikk sin, prestene står fast og vil vedbli å gjøre det. Her er beundringsverdig og klart norsk samhold og norsk enighet. Nå har juristene utspillet. Vi håber og tror at de følger de samme retningslinjer som de andre stendene har trukket op, i sin kamp på den indre front for Norges selvstendighet, frihet og seir.

 ✓ Vi klipper fra Alexander Kiellands roman "Gift":

+ "Det er, ser du, i ethvert samfund, selv i det best ordnede, et misfornøiet element, et bundfæll, en liten skare sammensatt av en halvdel sværmere og en halvdel forbrøyttere - mennesker uten sann fedrelandskjerlighed, uten samvittighet, uten Gud: - Hvor i verden du ferdes, vil du møte disse folk. De kommer - og derfor advarer jeg dig just: - de kommer som de undertrøktas beskytter, med smukke ord om de små inot de store, og slikt noget.

De er samfundets skadedyr, som forderver folket, og alltid streber efter å undergrave samfundet. Og jeg - jeg gir dig herved mitt ord på at der bakved hvadsomhelst disse mennesker sier og gjør, ligger bevisst løgn og ondskap, hovnot og maktbegjær: - og vil du lytte til disse, så styrter du dig selv i den visse fordervelse."

Kan nazistene og deres leiesvenner i N.S. bli bedre karakterisert?
